

STORFJÄRILSINVENTERING I ÅLBÄCK-KOVIKSOMRÅDET,
TUNABERGSKUSTEN 4km S BUSKHYTAN

Det inventerade området innefattar Ålbäcks fiskeläge och Koviks badplats och omfattar samanställningar av fynd from 1982 med extra fångstinsatser 1990. Området består av en förkasningsbergskant som reser sig ur havet. De skyddade vikarna är särskilt intressanta med tanke på ett enastående varmt och torrt lokalklimat med väldigt många soltimmar. Området har också väldigt varierade naturtyper med mycket rik flora, delvis kalkgynnad. De flesta av södermanlands växtsammahällen går att finna i detta område. Området har en synnerligen rik fjärilsfauna vilket då beror på ovan nämnda. Denna förteckning med korta kommentarer tar endast upp rara eller i övrigt anmärkningsvärda fynd och populationer. Arter som är normalt förekommande i kommunen eller efter kusten berörs ej utan där hänvisar jag till min kompletta förteckning "Storfjärilar i Nyköpingsområdet".

Dagfjärilar

Parnassius apollo Apollofjäril. Denna art är hotad på sina få fastlandsexistenser, sparsam här. På Gotland allmän.

Lasiommata megera Svingelgräsfjäril. Nordgräns Up. Allmän här och förekommer endast efter kusten i Sö.

Melitaea cinxia Hökblomsternätfjäril. Nordgräns Up. en art som gått starkt tillbaka i Sö. Sparsam här.

Flyn

Apatele cuspis Spjutaftonfly. Sparsam här, sällsynt annars.

Amogrotis lucernea Ljusjordfly. 2ex 1988 sällsynt och lokal i hela landet.

Epilecta linogrisea Gråvattrat bandfly. Nordgräns Up. enstaka i detta område.

Pachetra fulminea Kamsprötat lundfly. Nordgräns Up. Allmän

Cucullia lucifuga Ljusskyggt kapuschongfly. Enstaka, sällsynt i hela landet.

Cucullia asteris Asterkapuschongfly. Nordligaste lokalen i Sverige, enda norr om Småland.

Cucullia gnaphalii Gullriskapuschongfly. Allmän här, sällsynt i resten av landet.

Psilomonodes venustula Litet glansfly. Nordligaste lokalen i Sverige, enda norr om småland.

Abrostola asclepiades Tulkörtfly. Endast i kalkmarker med tulkört, nordgräns Up.

Plusia mandarina. 1ex 1986 sydostlig invandrare, ytterligare 5ex tagna i kommunen.

Lygephila viciae Tvärlijnjerat vickerfly. Allmän i detta kustavsnitt, sällsynt i resten av Sverige.

Zanclognata tarsiplumalis Brunaktigt tofsfly. Allmän i detta kustavsnitt, sällsynt i resten av Sverige.

Spinnare

Cerura bicuspis Snövit gaffelsvans. Enstaka ex.

Pygaera anastomosis Brungrå högstjärt. Enstaka ex. sällsynt utom i sydligaste Sverige.

Malacosoma castrensis Ängsringspinnare. Några ex nordgräns Up

Lasiocompa trifoli Klöverspinnare. Enstaka ex. Sällsynt utom i sydligaste Sverige.

Hepialus lupulinus Lerfärgad rotfjäril. 1ex 1987 enda fyndet i hela området

Mätare

Comibaena bajularia Fläckig smaragdmätare. Sparsam här.

forts.

STORFJÄRILSINVENTERING

STORFJÄRILSINVENTERING I FLÄTTNAOMRÅDET 6 km S NYKÖPING

Det inventerade området ligger på båda sidorna om grusvägen mellan Stora och Lilla Flättna Gård och omfattar sammanställningar av fynd från 1982 med extra fångstinsatser 1990. Området består av större och mindre åkerholmar med en kraftig höjdsträckning i öst-västlig riktning. Karaktären är också till en del sammanhängande skogsmark. Området har också ordentliga fuktpartier. De grova och många ekarna utgör ett markant inslag. Dessa skiftande naturtyper och med det stora artantalet växter på ett begränsat område gör att området har en synnerligen rik fjärilsfauna. Läget vid sörmlandskusten med många soltimmar gynnar också värmekrävande arter. Denna förteckning med korta kommentarer tar endast upp rara eller i övrigt anmärkningsvärda fynd och populationer. Arter som är allmänt förekommande i kommunen eller efter kusten berörs ej utan där hänvisar jag till min kompletta förteckning "Storfjärilar i Nyköpingsområdet".

Dagfjärilar

Quecusia quercus Eksnabbvinge. Förekommer till och ifrån rikligt här.

Flyn

Apatele alni Alaftonfly. Har fångats här i några ex.

Apamea lithoxylea Träfärgat ängsfly. 1 hona 1990 det enda kända fyndet i kommunen, nordgräns i Uppland.

Apamea scolopacina Gulhalsat ängsfly. Den ända förekomsten i Södermanland upptäcktes 1985, nordligast i Sverige.

Catocala sponsa Vågbandat ordensfly. Har tills för tre år sen haft en stabil förekomst här, nordgräns Up.

Catocala promissa Ekordensfly. Har tills för tre år sen haft en stabil förekomst här, nordgräns Up.

Spinnare

Stauropus fagi Ekorrspinnare. Fångas regelbundet här.

Notodonta tritophus Balsampoppeltandvinge. Fångas regelbundet här, annars sällsynt.

Atolmis rubricollis Rödhalsad lavspinnare. Fångas sporadiskt här.

Mätare

Comibaena bajularia Fläckig smaragdmätare. En av två kända lokaler i kommunen.

Idaea deversaria Halvenkel lövmätare. Fångas regelbundet här.

Epirrhoe pupillata Thunbergs fältmätare. En av tre kända lokaler i kommunen.

Antidea derivata Rosenfältmätare. Fångas sporadiskt här.

Perizoma bifaciata Snedsträckt fältmätare. Två ex 1990, endast fem tidigare ströex i kommunen.

Calospilos sylvata Almfläckmätare. 1 ex 1990, endast två tidigare ex i kommunen.

Acasis viretata Mossgrön lobmätare. Fångas regelbundet här.

Ekorrspinnare

forts.

STORFJÄRILSINVENTERING av STORA BÖTET

Inventeringen omfattar fynd from 1982 med speciella insatser 1990. Stora Bötet är en blötmosse med norrlandskaraktär och av fattig typ. Området är speciellt med några gamla skogspartier sparade i kanterna. Ett stort område med fuktmarker och småkärr runt själva Stora Bötet gör stora delar av området svårtillgängligt. Tyvärr är området hårt dikat på sina ställen. Floran är sedvanlig men insektsfaunan är intressant. Flera fjärilar har sin sydgäns i området. Denna förteckning med korta kommentarer tar endast upp rara eller i övrigt anmärkningsvärda fynd och populationer. Arter som är normalt förekommande i kommunen eller i skogsmark berörs ej utan där hänvisar jag till min kompletta förteckning "Storfjärilar i Nyköpingsområdet".

Flyn

Apatele tridens Treuddtecknat aftonfly. Sparsam "värmeart" i sällsynt i resten av landet.

Paradiarsia glareosa Vitgrått jordfly. Enstaka ex. nordgräns Up. Sällsynt i hela landet

Cucullia gnaphalii Gullriskapuschongfly. Allmän, sällsynt och lokal i resten av landet.

Hydraecia lucens Högmossestamfly. Enda lokalen i området.

Dagfjärilar

Oeneis jutta Gråbrun gräsfjäril. Norrlandsart, sydgräns här och sällsynt i resten av Sö.

Clossiana freiya Frejas pärlemorfjäril. Norrlandsart, sydgräns här och sällsynt.

Procllossiana eunomia Svartringlad pärlemorfjäril. Norrlandsart, sydgräns här och allmän.

Spinnare

Orgya gonostigma Gulfläckig fjädertofsspinnare. Allmän här sällsynt i resten av landet.

Mätare

Thera serraria Finsk fältmätare. Norrlandsart, allmän här.

Gullriskapuschongfly

Frejas pärlemorfjäril

Treuddtecknat aftonfly

Gulfläckig fjädertofsspinnare

Gråbrun gräsfjäril

forts

STORFJÄRILSINVENTERING av STIGTOMTAMALMEN

Inventeringen omfattar fynd from 1982 med speciella insatser 1990. Stigtomtamalmen är en stor isälvsavlagring med flera stora grustäckter de flesta med pågående drift. Området är speciellt med flera ovanliga naturtyper.

Ett stort område med fuktgräsmarker och småkärr med blandskog på ett väldigt tunnt förnalager. En myr-mossmark på sandgrund också den med tunt förnalager, tyvärr är den marken dikad och snart ett minne blott. De stora grustagen blir speciella med tanke på sitt microklimat. Några områden med gammal gran - tallskog, tyvärr kraftigt uthuggen i år, med tunnt förnalager och fattig artsammansättning av norrländsk typ.

Denna blandning av biotoper gör att man hittar fjärilar här som är klassiskt sydliga med nordgräns i området tillsammans med fjärilar som har sin sydgäns i området. Denna förteckning med korta kommentarer tar endast upp rara eller i övrigt anmärkningsvärda fynd och populationer. Arter som är normalt förekommande i kommunen eller i skogsmark berörs ej utan där hänvisar jag till min kompletta förteckning "Storfjärilar i Nyköpingsområdet".

Flyn

Actebia praecox Grönt jordfly. Denna rara art har en riklig förekomst här.

Spaelotis suecica Svenskt jordfly. Denna art tas endast regelbundet i södra norrland. 1ex i Sö 1984.

Episilia alpicola Högnordiskt jordfly. Sydgräns i Sö allmän på denna lokal.

Epilecta linogrisea Gråvattrat bandfly. Enstaka här, nordgräns i Up.

Spinnare

Cerura furcula Grå gaffelsvans^{*)} Enstaka ex. sällsynt annars

Selenephera lunigera Fjällspinnare. Allmän. sällsynt annars

Atolmis rubricollis Rödhalsad lavspinnare. Enstaka ex.

Dipsosphecia scopigera Smygstekellik glasvinge. Allmän

Mätare

Lampropteryx oregiata Skogskärrfältmätare. 2ex 1990 enda lokalen

Eupithecia gelidata Skvattrammalmätare. 1ex 1990 endast två kända lokaler

Jan Sjöstedt